

PORZĄDZIĆ (5) *vb pf*

W inf -rządz- (2) *SienLek*, *SarnStat*, *-rządz-* (1) *BielKron*; *w pozostałych formach -rządz-*.
o jasne.

inf porządzić (3). ◇ *praet 1 sg m -m* porządził (1). ◇ *3 sg m* porządził (1). ◇ [*con 3 pl m pers by* porządzili. ◇ *part praet act* porządziwszy.]

Sł stp, *Cn brak*, *Linde bez cytatu*.

1. *Ułożyć, uporządkować; rozplanować, urządzić* [[kogo], *co*] (3) : Wydawcą tych Kłyżek/ áczkolwiek więcej pisał niżli ty troie kłygi [...] ták choroby iáko y Recepty: myśląc podobno/ iż ie chciał zás z oobná porządzić: ále [...] śmierć [...] wzięła go od tey niedokonány roboty *SienLek* 44v.

[*Ze zdaniem dopełnieniowym [w tym z zapowiednikiem: tak; aby, że]*: Ták y Bog porządził/ áby kto Ewányeliey służy/ z Ewányeliey theż miał pożywienie. *GilPos* 177v, 48; Bo áczkolwiek to Pan Bog ták w biegu przyrodzonym porządził/ áby ták niemal co rok było *MusProgn* A3.]

Zwroty: [»dobrze porządzić«: [*Grekwie posłali o przymierze*] áby ty ktorzy byli pobići [...] pochowali: á drugie poránione [...] opátrzyli: iníże też rzeczy swoie dobrze porządzili. *HistTroj* G5; Leon iuz swoie [*wojsko*] dobrze porządziwszy/ mátkę też swoią bezpieczeństwem opátrzywszy/ ze Lwicą swoią w woysko nieprzyacielńskie tárgnął *HistOtton* 104.

»mądrze porządzić«: iże iáko Bog mądrze wśytko ná niebie y ná ziemi stworzył/ y porządził/ ták też mądrze do końcá obchodzi sie *GilPos* 113v.]

»porządnie porządzić« (1): Bych nie miał nic więcej zálécenia v ltanu Duchowného, ieno zem Práwo Duchowné, które było po wśyftkim Státucie rozsypáné w kupę zebrał, y zebrałszy porządnie y *methodice* porządził *SarnStat* 168.

Szereg: »porządzić i zrejestrować« (1): Bo iuz czternaście léymów minęło [...], *Constituci [sejmów]* rozłtrzláné, y rozróznioné, iáko *scop diffolut* w sexterniéch leżą, á żaden sie ich *ad certam et artificiosam methodum* porządzić y zreieltrować nie podiał. *SarnStat* *7.

2. *Zarządzić, zadysponować, wydać rozkaz* [*cum inf*] (1) : Podwiodl Krola rada sva do Tikocina á tam Skarb Krolow zmarlich rozłzařowac y wniwec obrocyc porzadzil. *Paprup* I2v.

3. *Wyznaczyć, wybrać* [*kogo ku czemu*] (1) :

Szereg: »porządzić a wybrać« (1): ták Boskie przeźrenie/ Cefárskie y Ellektorow iefth/ iż mnie zgodliwemi głómi ku ták obciążnemu brzemieniu porządzić/ á w imię Bogá wśzechmogącego wybrać dobrowolnie raczyli. *BielKron* 330v.

Synonimy: 1. *ułożyć*; 2. *kazać, rozkazać*, 3. *wybrać*.

Formacje współrdzenne cf RZĄDZIĆ.

Cf **PORZĄDZENIE, PORZĄDZONY**